

Pressiteade

Luxembourg, 23. juuli 2020

Audiitorite sõnul toimib ELi ettevõtete ebaausa kaubanduskonkurentsi eest kaitsmise süsteem hästi

Euroopa Liit on võtnud eesmärgiks edendada vabakaubandust. Kui aga Euroopa tootmisharud kannatavad kolmandate riikide ebaausate kaubandustavade (nt dumping või subsiidiumid) all, saab EL võtta kaubanduse kaitsemeetmeid. Euroopa Kontrollikoda auditeerib seda valdkonda esimest korda. Kontrollikoja järelduse kohaselt on komisjon edukalt jõustanud kaubanduse kaitsepoliitikat, kuid võiks parandada poliitika tõhusust, eriti arvestades järjest kasvavaid pingeid ülemaailmses kaubanduspoliitikas.

Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmena ja enda väärtustele tuginedes toetab EL avatud ja reeglipõhiseid kaubandussüsteeme. Euroopa Komisjon võib kasutada kaubanduse kaitsemeetmeid, et võidelda rahvusvahelisi eeskirju eiravate ebaausate konkurentsitavade vastu, nagu dumping (eksport alla siseturu hindade) ja subsideerimine (eksporditoodetele põhjendamatu riigiabi andmine).

„Avatud kaubandus loob Euroopa ettevõtetele võimalusi, kui tingimused on võrdsed. Leidsime oma auditis, et komisjon suudab kaitsta ELi tootjate huve ebaausa konkurentsi eest,“ ütles aruande eest vastutav kontrollikoja liige Ildikó Gáll-Pelcz. „Meie arvates tuleks Euroopa ettevõtteid ebaausate tavade vastasest tegevusest rohkem teavitada. Lisaks vajab parandamist järelevalve ja prioriteetide seadmine, et lahendada rahvusvahelises kaubanduses tulevikus esilekerkivaid probleeme.“

Kaubanduse kaitsemeetmed on tavaliselt täiendavad tollimaksud, et hüvitada ELi tööstusele ebaausate tavade tõttu tekkinud kahju. Kaubanduspoliitika kuulub ELi ainupädevusse, mis tähendab, et Euroopa Komisjon vastutab uurimiste läbiviimise ja tollimaksude kehtestamise eest liikmesriikide nimel. Audiitorite hinnangul kasutab komisjon aktiivselt tema käsutuses olevaid vahendeid, viib uurimisi läbi korrektselt ja meetmete kehtestamise korral põhjendab neid nõuetekohaselt. Enamikul juhtudel olid kaitsemeetmed suunatud pigem tööstuslikele kui tarbekaupadele, kusjuures märkimisväärse erandi moodustasid jalgrattad (nii elektrilised kui ka tavalised). Audiitorid leidsid, et kaubanduse kaitsemeetmed on elektrijalgrataste sektorile selgelt positiivset mõju avaldanud: ilma nendeta oleks elektrijalgrataste tootmine Euroopas tõenäoliselt

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Aruanne on tervikuna kättesaadav aadressil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

lõpetatud. Lisaks toetati kaubanduse kaitsemeetmetega audiitorite sõnul oluliselt ka terasetööstust, ehkki päikesepaneelide tööstusele oli toetuse mõju väike. Tuleb aga märkida, et viimati mainitud sektorit mõjutavad tugevalt keskkonna ja kliimamuutustega seotud poliitilised otsused.

Üldiselt soovivad audiitorid komisjonil suurendada teadlikkust kaubanduse kaitsemeetmetest, kuna praegu kasutab neid vähe tootmisharusid. Näiteks terase- ja kemikaalsektorid on kaubanduse kaitsemeetmetega hästi tuttavad, teised sektorid, eriti väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKE'd), on neist aga tunduvalt vähem informeeritud ning ei pruugi seetõttu kaubandusmoonutustega kokku puutudes kaitset otsida. Lisaks soovivad audiitorid komisjonil kui ELi-poolsel ülemaailmses kaubanduses osalejal parandada järelevalvet poliitika üldise tõhususe üle ja oma tegevust paremini prioriseerida (nt WTO foorumi raames).

Toimetajatele

Kaubanduskaitse on ülemaailmne küsimus, mida reguleeritakse ülemaailmsel tasandil. WTO lepingutes määratakse kindlaks kaubanduse kaitsemeetmete õiguslik ja institutsiooniline raamistik, sealhulgas see, millal neid saab kohaldada ja milliseid eeskirju tuleb uurimisel järgida. ELi õigusaktid peavad täielikult kajastama WTO eeskirju, kuid mõnel juhul võib neis kehtestada täiendavaid nõudeid enne meetmete vastuvõtmist, nagu see oli liidu huvide analüüsi puhul. Peamised kaubanduse kaitsemeetmeid käsitlevad ELi õigusaktid on alates 2016. aastast kehtivad nn dumpinguvastane alusmäärus ja subsiidiumivastane alusmäärus, mida on 2017. ja 2018. aastal oluliselt muudetud.

2019. aastal algatas komisjon 11 uut dumpinguvastast ja 5 uut subsiidiumivastast uurimist. Uurimised puudutasid kuut riiki, kõige rohkem Hiinat (7 uurimist) ja Egiptust (4 uurimist). 2019. aasta lõpus kehtis 109 dumpingu- või subsiidiumivastast meetet.

Audit hõlmas komisjoni tegevust aastatel 2016–2019. Audit raames ei uuritud seda, kui tõhusalt töötavad liikmesriikide tolliasutused, kes on ainuvastutavad kaubanduse kaitsemeetmete uurimise tulemusel kehtestatud tollimaksude kogumise eest. Kontrollikoda on sarnaseid teemasid käsitlenud eriaruandes nr 19/2017: [„Impordiprotseduurid: puudused õigusraamistikus ja ebatõhus rakendamine mõjutavad ELi finantshuve“](#) ja eriaruandes nr 2/2014: [„Kas kaubanduse sooduskorda hallatakse asjakohaselt?“](#)

Eriaruanne nr 17/2020: „Kaubanduse kaitsemeetmed: ELi ettevõtete dumpinguhinnaga ja subsideeritud impordi eest kaitsmise süsteem toimib hästi“ on kättesaadav kontrollikoja veebisaidil ELi 23 keeles.

Teave meetmete kohta, mida Euroopa Kontrollikoda on võtnud seoses COVID-19 pandeemiaga, on esitatud [siin](#).

Aruande pressikontakt

Claudia Spiti – claudia.spiti@eca.europa.eu – tel +352 4398 45 547 / mobiil +352 691 553 547